

Fortovsdrab (uddrag)

Af Lars Ahn

Er børn onde?

Jeg ville ønske, at svaret var nej. Jeg ville ønske, jeg kunne sige, at når børn ødelægger noget med vilje, når de mobber den svage i klassen, når de mishandler et uskyldigt dyr, så er det fordi, de ikke ved bedre. Fordi de er utrygge, bange, forvirrede, fortabte. Fordi de voksne i deres liv har ødelagt noget inde i dem.

Jeg ville ønske, jeg kunne sige det.

Men så tænker jeg tilbage på, hvad jeg selv gjorde som barn.

Min far henter mig på stationen, selv om han ikke havde behøvet. Jeg er trods alt over 40 og kan sagtens finde hen til mit barndomshjem. Tidligere ville jeg have påpeget det over for ham, men efter jeg selv har fået børn, er jeg holdt op. Uanset hvor gamle de er, vil man som forælder altid have et indre billede af dem, som de var, da de var helt små. Jeg tager mig selv i det, når jeg med undren ser på mine egne børn, som nu er syv og ni, og tænker, at det da kun var et par dage siden, de lige havde lært at kravle og var klar til at udforske den store, ukendte verden.

Det er af samme grund, min far automatisk tager min kuffert, og jeg lader ham bære den hen til bilen, selv om jeg som den yngste af os burde gøre det. Han spørger til min kone og børnene, og jeg svarer, de har det fint, og beklager, at de ikke kunne tage med denne gang.

Mine forældre tror, jeg er her for at deltage i et jubilæum med min gamle klasse, og at børnene var nødt til at blive hjemme, fordi de skal være med til afslutningen på en temauge på deres skole i weekenden. Sandheden er, at de uden problemer kunne have fået fri, og det var mig, som overbeviste børnene om, at de ville fortryde, hvis de gik glip af begivenheden og ikke kunne dele den med deres kammerater.

"Det er også den skolereform," brummer min far og pirker til min dårlige samvittighed over, at jeg har løjet for mine forældre.

I forvejen har jeg det dårligt med, at jeg ikke besøger dem oftere. Jeg ser dem måske syv-otte gange i løbet af et år, og det er selvfølgelig bedre end ingenting. Der skal nok være dem, som

vil være lykkelige over at få besøg af deres afkom så ofte, men hvis man trækker højtider og fødselsdage fra, så begynder regnskabet at se mindre pænt ud. Det værste er, at når jeg nævner det over for mine forældre, så kommer de altid med undskyldninger på mine vegne.

"Du har så travlt," siger de. "Du har din karriere/du bor langt væk/du har din familie."

Og det er da rigtigt, at jeg har fået mere at lave, efter at mine bøger er begyndt at sælge, men faktisk følte jeg mig mindre stresset i dag, end da jeg havde mit gamle job. Og ja, jeg bor i en anden del af landet, men der er trods alt kun tale om fire timers kørsel, så længere væk er det heller ikke, og det er jo ikke sådan, at jeg er flyttet over på den modsatte side af kloden. Og hverdagen er da blevet mere presset, efter vi har fået børnene, men det burde omvendt være en grund til at se mine forældre noget mere, så de kunne lære deres børnebørn bedre at kende.

Jeg ved udmærket, hvorfor det er blevet sådan, og hvorfor det som regel er mine forældre, der besøger os end omvendt. Min kone tror, det er, fordi jeg skammer mig over mit barndomshjem (jeg ved det kun, fordi jeg engang overhørte hende sige det til sin søster), men jeg har intet at klage over ved min opvækst.

På den anden side har hun ret i, at jeg nærer en modvilje mod det sted, hvor jeg er vokset op, og de få gange, hvor vi har besøgt mine forældre, har jeg været anspændt og skidt tilpas i flere dage i forvejen. Jeg er endda kommet med diskrete hentydninger til dem om, at de kan se mere til deres børnebørn, hvis de flyttede tættere på os. Min mor kan sikkert godt overtales, men min far føler, han har ofret for mange kræfter på huset til, at han vil forlade det, og så har de en stor bekendtskabskreds i byen, som de vil komme til at savne. Når man som jeg generelt har svært ved at knytte venskaber, er det sin sag at bede sine forældre om at begynde forfra, når de er på vej mod deres syvende årti.

De få gange, hvor jeg besøger mine forældre, tænker jeg altid, det er utroligt, at der ikke er blevet gjort noget ved det fortov. Lige så længe jeg kan huske, er der blevet talt om, at der burde lægges nye fliser, før nogen snubler og kommer til skade, men her tyve år efter jeg flyttede hjemmefra, er der stadig ikke sket noget.

Ifølge min far er problemet, at ingen rigtig kan blive enige om, hvem der ejer stykket. Nu kalder jeg det "fortovet," men reelt er der tale om en flisebelagt sti, der forbinder to villaveje, hvoraf den ene er den, jeg voksede op på, og hvor mine forældre fortsat bor.

Ingen af de to grundejerforeninger mener dog, stien tilhører dem og vil derfor ikke påtage sig ansvaret for at vedligeholde den. Kommunen vil heller ikke vedkende sig den og har i øvrigt

ikke været i stand til at finde dokumenter, der kan fastslå ejerforholdet. Enten er de blevet væk i forbindelse med en kommunesammenlægning, eller også har de aldrig eksisteret. Gennem årene har der været gjort enkelte forsøg på at finde en løsning, men de er alle gået i vasken af den ene eller anden årsag, og imens har fortovet bare fået lov at forfalde.

Allerede da jeg var barn, var stien i dårlig stand, med skæve og knækkede fliser. I det hele taget var det et lidt skummelt sted, fordi der var hegn til hver side og høje fyrtræer, som nærmest overdækkede fortovet og henlagde det i permanent skygge. Jeg tog altid en dyb indånding, inden jeg gik igennem, men alternativet var en lang omvej, som ville koste mig fem minutter ekstra, når jeg skulle i skole.

Jeg kunne selvfølgelig være taget hjemmefra fem minutter før, men jeg er fra en familie af b-mennesker, og vi var ikke gode til at komme ud af døren i tide. Alt det ændrede sig, da jeg var ti, hvilket også var året, hvor jeg gik på fortovet for sidste gang. Siden da tog jeg altid omvejen.

Selv efter så mange år har jeg ingen problemer med at huske, hvordan fortovet så ud. Hver eneste detalje står indprentet i min hukommelse, helt ned til den mindste revne og hældning.

Det ironiske er, at jeg elskede det fortov som barn. Stien var ikke mere end 40-50 meter lang, men for mig føltes den som en uendelig korridor af muligheder. Min fantasi blev for alvor kickstartet af den første Indiana Jones-film, *Jagten på den forsvundne skat*, som min far af uvisse årsager fandt det passende at lade mig se i biografen, selv om jeg som otteårig ikke var gammel nok ifølge censuren. Men kontrollørerne i Kino var ikke så nøjeregnende og må have tænkt, at det var min fars eget ansvar, hvad han udsatte sin søn for. Uanset hvad tror jeg, det kom bag på min far, hvor voldsom og blodig filmen viste sig at være. Jeg husker, hvordan han holdt mig for øjnene, da scenen med de smeltende ansigter kom mod slutningen, og det var først, da jeg senere så filmen på video, at jeg fik resten med.

Men frem for at skræmme mig forlod jeg biografen med én eneste tanke i mit hoved: Jeg ville være Indiana Jones, og det halvskumle stykke fortov nær mit hjem var den perfekte scene til alskens eventyr. Nu var det ikke længere bare en genvej til og fra skole. I stedet var det indgangen til et hemmeligt Inka-tempel fyldt med uvurderlige skatte, hvor et enkelt fejltrin kunne udløse en dødsfælde. Eller det var et minefelt lagt af fæle nazister, som jeg skulle krydse for at redde min bedste ven og våbenbror. Eller en stærkt bevogtet borg, hvis alarmsystemer kun kunne sættes ud af spillet af en genial mestertyv, som var i stand til at regne ud i hvilken rækkefølge felterne på det skakternede gulv foran montren med diamanten skulle betrædes. Eller ...

Det lille stykke fortov blev for en stund min yndlingslegeplads, mit frirum, stedet hvor jeg kunne drømme mig væk fra hverdagen og forestille mig, at jeg var en anden end den stille og lidt kedelige dreng, jeg var blevet til, uden at jeg helt vidste, hvordan det var sket.

Det er ikke noget, jeg kan bevise, men jeg har en teori om, at alle børn har prøvet at lege legen. I ved den, hvor man skal undgå at træde på stregerne, for ellers vil der ske noget forfærdeligt, så som at en elsket person i dit liv kommer til at skade. Jeg husker stadig den varme følelse, der løb gennem min krop, da jeg engang så en Gary Larson-tegning med teksten "The hospital for mothers whose children stepped on sidewalk cracks" (hospitalet for mødre, hvis børn trådte på revnerne på fortovet), fordi jeg følte, den viste, jeg havde ret. Alle kender legen.

Jeg har muligvis også leget den inden min Indiana Jones-fase, men det var først derfra, at det gik hen og blev liv og død fra min side. I begyndelsen var straffen for at fejle imaginær og stadig inden for historiens univers: helten blev halshugget af en skarp klinge, nazisterne vandt krigen, og mestertyven endte bag lås og slå. Efterhånden blev jeg dog så god til legen, at jeg nærmest kunne hoppe mellem stregerne med lukkede øjne, så til sidst valgte jeg at hæve indsatsen, inden det blev for kedeligt.

Første gang gik det ud over naboens hund, King. Jeg havde som sådan ikke noget imod den eller vores naboer, andet end at min far brokkede sig over, at de ikke var så gode til at samle dens efterladenskaber op, når de gik tur med den. Ellers var det en fredelig og sød hund, og jeg plejede at klappe den, når jeg mødte den. Jeg ved ikke, om jeg også gjorde det den dag, eller om det bare var et tilfælde, at jeg valgte den, da jeg skulle finde på et offer. Under alle omstændigheder besluttede jeg, at der ville ske noget med King, hvis jeg ikke fuldførte min mission.

På samme tidspunkt var jeg også i gang med at finde ud af, hvor hurtigt jeg kunne gennemføre strækningen uden fejl, hvilket er endnu et bevis på, hvor mange gange jeg efterhånden havde gjort det. Det forklarer, hvorfor jeg alligevel trådte forkert på en af de sidste fliser og aktiverede en dødbringende laserstråle, der forvandlede mig til en bunke aske. King havde jeg allerede glemt alt om, lige indtil jeg kom hjem fra skole og så ham løbe glad omkring i naboens have. Igen tænkte jeg ikke videre over det, andet end at jeg nok registrerede, at der ikke lod til at være de store konsekvenser ved min leg.

Så de næste dage fortsatte jeg, men skiftede King ud med henholdsvis min matematiklærer, min moster, en fætter og en kusine som indsatsen. Alle gange gennemførte jeg uden fejltrin og reddede mit kompagni/fædreland/verden/universet. Måske gjorde det mig overmodig, for da jeg

stod foran fortovet igen, tænkte jeg uden tøven: *Hvis jeg træder på stregerne, vil min mor brække benet.* Ikke at jeg troede på det, men det gjorde alligevel udfordringen lidt mere seriøs.

Og så kastede jeg mig ellers ud i det. Denne dag var jeg igen Indiana Jones, som skulle gennem en tunnel fyldt med dødsfælder, skarpt forfulgt af en flok vrede indfødte (jeg prøvede stadig at sætte bedste tid). Det gik helt forrygende, bortset at jeg til allersidst kom i tvivl om, jeg havde rørt en af stregerne med det yderste af min skosnude. Jeg lod tvivlen komme mig til gode, og desuden havde jeg travlt, hvis jeg skulle nå i skole, inden det ringede ind til første time.

Endnu en gang skænkede jeg det ikke en tanke, før jeg på vej hjem mødte nabokonen. Først da slog det mig, at jeg hverken havde hørt eller set King i et par dage. Jeg spurgte forsigtigt til ham og fik at vide, han lå derhjemme og var ved at komme sig efter en operation.

"Han kom til at sluge et metalstykke fra et af Niels-Oles modelfly," sagde hun, og jeg fik det indtryk, at hun stadig bebrejdede sin mand for ikke at have holdt sine hobbysager uden for hundens rækkevidde.

Af samme grund fandt jeg det klogest ikke at nævne, at jeg muligvis var medskyldig i Kings ulykke, selv om jeg næsten samtidig begyndte at få koldsved, fordi jeg kom i tanker om, at jeg havde sat min mors helbred på spil om morgenen. Derfor sagde jeg hurtigt farvel til nabokonen og satte i løb, lige så snart hun var uden for synsvidde. Jeg overvejede kort, om jeg turde tage genvejen, eller om jeg skulle spille yderligere fem minutter på den mere sikre omvej, men jeg kom frem til, at der kun var en risiko, hvis der var tale om en leg. Så jeg spurtede gennem stykket og lod streger være streger.

"Mor!" råbte jeg, da jeg kom ind ad døren og blev mødt af tavshed.

Jeg skulle lige til at gå i panik, da det slog mig, at hun endnu ikke havde fået fri fra arbejde (*hvis hun da nogensinde var nået derhen*), så jeg ville først få hende at se om et par timer (*hvis du da nogensinde får hende at se igen*).

Tiden sneglede sig af sted resten af den eftermiddag. Jeg tilbragte den med skiftevis at stirre op på køkkenuret og hen på telefonen i vished om, at den ville ringe med en frygtelig besked. Dette var længe før, nogen overhovedet havde tænkt på mobiltelefoner, så jeg kunne ikke bare ringe til min mor for at høre, om hun var OK. Jeg havde godt nok nummeret til hendes arbejde, men jeg havde også fået at vide, at jeg kun måtte bruge det i yderste nødstilfælde, og trods min stigende angst var der alligevel et eller andet, der sagde mig, at dette ikke var et af dem.

I stedet genkaldte jeg mig situationen fra om morgenen. Havde jeg rørt strengen eller ej? Jo flere gange, jeg så det for mig, jo mere blev jeg overbevist om, at jeg havde gjort det. Til sidst var

det ikke kun det yderste af skosnuden, men halvdelen af fodsålen der trådte på stregen. Det afgjorde det. Skidt med at huset ikke brændte, eller at jeg ikke havde 40 i feber, jeg var nødt til at ringe. Jeg skulle lige til at løfte røret og dreje det "forbudte" nummer, da jeg hørte døren blive åbnet.

Jeg vidste, jeg havde været bange, men indtil det øjeblik havde jeg ikke været klar over i hvor høj grad. Jeg følte mig pludselig tyve kilo lettere og løb ud i gangen, hvor de med ét slag vendte tilbage, da jeg så, at det var min far, som var kommet hjem.

(Søn, jeg har noget alvorligt, jeg skal fortælle dig)

"Hej, er mor ikke kommet hjem endnu?" sagde han.

Jeg sank en klump og rystede på hovedet, for jeg vidste, at hvis jeg åbnede munden, ville jeg begynde at græde.

Han rodede mig i håret. "Nå, hun er nok bare forsinket," sagde han og gik ind med dagens post under armen.

Jeg blev stående ude i gangen, mens verden langsomt gik i opløsning omkring mig. Aldrig havde jeg været mere ulykkelig og overbevist om, at jeg havde gjort skade på et andet menneske - og tilmed ét jeg elskede overalt på Jorden. Jeg har ingen anelse om, hvor længe jeg stod der. Det har sikkert kun været et par minutter, men det føltes som evigheder, inden døren bag mig åbnede sig, og jeg hørte en velkendt stemme.

"Hej, skat. Togene var simpelthen... Hov!"

Jeg fløj min (uskadte) mor om halsen og knugede hende til mig, mens jeg hulkede, og efterfølgende havde jeg stort besvær med at overbevise mine forældre om, at det ikke var sket noget i skolen eller på vej hjem, men bare havde haft et mareridt og var glad for at se hende.

Dagen efter gled min mor i noget vand på sit arbejde og brækkede sit håndled.

Læs resten af novellen i *Den nat, vi skulle have set Vampyros Lesbos* (Kandor, 2017)